

Європейські газові ринки

Випуск № 50

10 - 16 грудня 2018 р.

Вжито таких скорочень:

ВТП – віртуальний торговельний пункт
CEGH – Центральноевропейський газовий хаб (Баумгартен)
ГТО – газотранспортний оператор
ГТС – газотранспортна система
ЄЦБ – Європейський центральний банк
МЕА – Міжнародне енергетичне агентство (Париж, Франція)
СПГ – скраплений природний газ
ПСГ – підземні сховища газу
ТКМ – тисяча кубічних метрів
ЦСЄ – Центральна і Східна Європа

Якщо окремо не зазначено інакше, під кубічними метрами розуміються стандартні кубічні метри, об'єм яких вимірюється при температурі 20⁰С та тиску 101,325 кПа. При перетвореннях енергетичних одиниць на об'ємні, згідно з наявною в НГБІ методикою, середнє значення вищої теплоти згорання російського експортного газу в Центральній Європі, за даними операторів транскордонних пунктів у регіоні ЦСЄ. Для пари євро/дол. США використовується щоденний курс ЄЦБ. Для країн, які не входять до Єврозони, - обмінні курси, що встановлюють їхні центральні банки. Тижневі та місячні показники розраховуються на підставі щоденних величин. Наведені спотові ціни являють собою ціни з поставкою наступного дня, усереднені та середньозважені по об'ємах наприкінці торговельного дня. З метою підвищення наочності при порівнянні цін, починаючи з цього бюлетеня, ціни, які наводяться для британського NBP, будуть приведені до теплотворності російського газу. Реальна середня теплотворність британського газу вище російського експортного, і ціни відповідно дещо вищі.

Зміст

1. Ключові показники і процеси
2. Спотові ціни
 - 2.1 Наступної доби та протягом доби
 - 2.2 Спреди NCG-CEGH, Gaspool – польський хаб
3. Ф'ючерси
4. Найважливіші хаби
 - 4.1 NCG
 - 4.2 CEGH
 - 4.3 Польський хаб
5. Чехія: ціни, газовий баланс, транзитний потенціал
 - 5.1 Ціни та об'єми чеського хаба
 - 5.1.1 Спотовий ринок
 - 5.1.2 Ринок ф'ючерсів
 - 5.1.3 Об'єми торгів
 - 5.2 Баланс природного газу та імпорт
 - 5.3 ГТС Чехії та потоки
 - 5.3.1 Перетоки газу за підсумками 2017 р.
 - 5.3.2 Потужності транскордонних пунктів Чехії
 - 5.3.3 Фізичні потоки
 - 5.4 Підсумки
6. Нафта, нафтопродукти і вугілля
 - 6.1 Фактори нафтового ринку
 - EIA
 - ОПЕК
 - МЕА
 - Російська експортна нафта Urals
 - 6.2 Місячні спреди Brent
7. Економічні фактори.
 - 7.1 Курс валют
 - 7.2 Ознаки тренда рецесії
8. **Нафтогаз**
 - 8.1 Прейскурант на природний газ з 1 грудня 2018 року за нерегульованим тарифом
 - 8.1.1 Аналіз
 - 8.2 Чинний преїскурант за регульованим тарифом (населення і ТКЕ)
9. Важливі події
 - 9.1 Блокчейн у промисловості та торгівлі – Україна «пасе задніх»
 - Трансформація ланцюжка поставок
 - Три засади блокчейн
 - Виробництво
 - Оптова торгівля
 - 9.2 Інчукальське ПСГ – потенціал більше всіх ПСГ України
10. Інформація ТБ «Українська енергетична біржа»

Скорочені підсумки

Спотові ціни на природний газ на європейських ринках помітно подорожчали, решта оптових цін на природний газ залишилися на рівні попереднього тижня.

Обсяги торгів спотом на досліджуваних хабах підвищилися на 7% відносно попереднього тижня. Помітно вони зросли на NCG (+125%), але знизилися на TTF (-22%) та Gaspool (-21%). Безперечним лідером у Континентальній Європі по обсягах торгів є нідерландський TTF, але цього тижня до нього впритул наблизився німецький NCG. У торгах на ЕТМ «Газпром експорт» повернувся до комбінації ранішніх пунктів доставки, монополія Gaspool закінчилася, що відбилося на об'ємах торгів зазначеного німецького хаба.

Спотові ціни підвищилися відносно середньої ціни попереднього тижня на 3,4%.

Поставки наступної доби. Середня тижнева ціна по досліджуваних хабах підвищилася на \$9, або на 3,3% (-4,4% попереднього тижня).

Спреди спотових цін. І протягом тижня, і за його підсумками, спотові ціни Баумгартена були помітно нижче NCG. Середня тижнева спотова ціна у Польщі залишалася значно вище Gaspool; при цьому, спред протягом тижня розширювався.

Ф'ючерси. Більшість ф'ючерсів фактично не змінили ціни. Однак, поставки в літній сезон помітно подорожчали.

Поставки наступного газового місяця. Середня тижнева ціна контрактів наступного газового місяця в середньому по досліджуваних хабах не змінилася (формально мінус 0,1% цього тижня; -3,6% попереднього тижня).

Поставки у 1 кварталі 2019 р. Середня тижнева ціна поставок у 1 кварталі 2019 р. не змінилася у середньому по досліджуваних хабах (-3,2% попереднього тижня).

Поставки у літній сезон 2019 р. Середня тижнева ціна зросла в середньому на 2,2% (-0,6% попереднього тижня).

NCG. Середні тижневі ціни подорожчали, особливо, контракти з пізнішими термінами поставки. Середня денна ціна по всіх ф'ючерсах за підсумками п'ятничних торгів була вище першого дня торгів на \$10 (-\$8 попереднього тижня).

CEGH. Оптові ціни на природний газ впродовж тижня дорожчали. Середня денна ціна всіх ф'ючерсів за підсумками п'ятничних торгів сформувалася вище на \$9, ніж за підсумками понеділка (-\$7 попереднього тижня). Середня тижнева ціна ф'ючерсних контрактів підвищилася на 1,5% (-1,2% попереднього тижня).

Польський хаб. Поставки взимку 2018/2019 рр. за підсумками тижня подешевшали, решта ф'ючерсів та спот подорожчали. Середня тижнева ціна ф'ючерсних контрактів не змінилася (-1,3% попереднього тижня). Середня тижнева ціна поставок наступної доби підвищилася на \$13, або на 4,3% (-5,3% попереднього тижня).

ЧЕХІЯ.

Оптові ціни на природний газ ВТП Чехії та Австрії збігаються, формуються на рівні німецьких NCG та Gaspool. Спотові ціни на ВТП Чехії періодично спускаються нижче спорідненого Баумгартена та, навіть, нижче сусіднього німецького NCG. В окремі періоди чеський ВТР буває дещо дорожчим, ціни на 1-3 дол. США /ткм вище Баумгартена, але це не змінює принципово цінову тотожність обох хабів.

Чеський ВТР з 2017 р. входить до системи ПЕГАС під іменем PEGAS CEGH Czech Gas Market. По споту торгуються лише поставки наступної доби. Ф'ючерси – місячні, квартальні, сезонні та річні (календарні) контракти. Типово, 40% обсягів торгів припадає на спот, 60% - на ф'ючерси. Середній тижневий об'єм спотових торгів (поставки наступної доби) складав у 4 кварталі 2018 р. (по середину грудня) – 8 млн. куб. м, у Баумгартені – 130 млн. куб. м на добу.

Чехія є важливою транзитною державою в центрі Європи. Основний газопотік до Чехії надходить з РФ по ГТС Норд-стрім/ОПАЛ. Другим за важливістю транскордонним пунктом є Вайдхаус, який перенаправляє основну частку газопотоку Норд-стрім/ОПАЛ до німецької газової торговельної зони NCG.

Чехія не отримує нині російський газ через Україну. У 2010 р. німецька газова компанія, яка відвідала НАК «Нафтогаз» попереджала, що завдяки ОПАЛ РФ відріже український транзитний маршрут на Чехію. Що і сталося.

Нафта, вугілля. Нафта та нафтопродукти подешевшали; вугілля дещо подорожчало. Середня тижнева ціна бареля маркерної нафти Brent понизилася, порівняно з попереднім тижнем, на \$1,00 (+\$1,88 попереднього тижня), ціна тонни газойля - на \$14,20 (-\$10,95). Вугілля ФОБ-Роттердам залишалася значно дешевше інших основних експортних видів.

Фактори нафтового ринку. Ціни на нафту коливалися під впливом доповідей ЕІА, ОПЕК та МЕА, які вийшли на цьому тижні. При цьому, МЕА надалі грає на підвищення нафтових цін. Однак, схоже на те, що занепокоєність інвесторів ризиком грядущої рецесії перемагає домовленості ОПЕК+ від 07.12.18.

Місячні спреди Brent показують стабільно від'ємну динаміку ціни нафти в 2019-2020 рр.

Економічне середовище. Організація економічного співробітництва та розвитку поінформувала про продовження зниження економічної активності в найбільших економіках світу в жовтні ц. р., у тому числі на ринках, що зароджуються. Продовження помітного уповільнення економічного зростання очікується в Бразилії і Росії. До факторів входять побоювання за перспективи торгових відносин США і Китаю, скандал із затриманням фінансового директора Huawei і перенесення голосування британського парламенту з питання угоди про вихід Великобританії з ЄС.

Нафтогаз. Згідно з грудневим прейскурантом за нерегульованим тарифом, ціни (з ПДВ) понижені, порівняно з прейскурантом для жовтня/листопада 2018 р., у середньому на 2366,00 грн. / ткм, або на 17%. За період жовтня ціни на європейських хабах впали на 18-20%. «Нафтогаз трейдинг» припинив публікацію цін торгів після 14.11.18. Прейскурант за регульованим тарифом залишився чинним з попередніх тижнів.

Конкретні ціни публікуються у передплатному виданні.

ТОВ «Нафтогазбудінформатика»